

OD 1 STYCZNIA W PPK WSZYSTKIE FIRMY I SEKTOR FINANSÓW PUBLICZNYCH

Jak wesprzeć samorządowców i jednostki centralne we wdrożeniach

Ostatni, IV etap wdrażania PPK rozpocznie się 1 stycznia 2021 r. Obejmie, bez względu na stan zatrudnienia, wszystkie pozostałe firmy plus jednostki sektora finansów publicznych. Reżim ustawy to jedno, a terminy zawarcia poszczególnych umów to drugie.

Dla firm cały proces informacyjno-wdrożeniowy został już w dużej mierze przećwiczone w poprzednich etapach. Pierwsze wpłaty dotyczące etapu II i III, czyli firm zatrudniających w przedziale 20–249 osób, pojawią się do 15 grudnia. I to koniec grudnia i początek stycznia będzie czasem podsumowań.

Dziś, przygotowując się do IV etapu, musimy skupić się nie tyle na mikrofirmach, które dostaną wsparcie od swoich biur rachunkowych, ile na sektorze finansów publicznych, bo to dla niego nowość i ma wiele uzasadnionych pytań.

Terminy

Dla jednostek sektora finansów publicznych to kolejno:

- umowa o zarządzanie PPK – do 26 marca 2021
- umowa o prowadzenie PPK – do 10 kwietnia 2021

Natomiast dla pozostałych podmiotów terminy zawarcia umów są następujące:

- umowa o zarządzanie PPK – do 23 kwietnia 2021
- umowa o prowadzenie PPK – do 10 maja 2021

Jednostki sektora finansów publicznych

Największym wyzwaniem dla wspierających wdrożenia PPK, takich jak m.in. agenci i brokerzy, będą jednostki samorządu terytorialnego. Obecnie (stan na 1 stycznia 2020) Polska dzieli się na 16 województw, 314 powiatów i 2 477 gmin (302 miejskie, w tym 66 miast na prawach powiatu, 642 miejsko-wiejskie oraz 1 533 wiejskie).

Wszędzie tam są: szkoły, przedszkola, biblioteki, ośrodki sportu i rekreacji, ośrodki kultury, urzędy miejskie, gminne, starostwa, muzea.

Do tego należy dodać jednostki centralne, takie jak: ministerstwa; główne: inspektoraty, biura, urzędy; agencje rządowe; uczelnie. Wiadomo, że są to również klienci pośredników ubezpieczeniowych, a zatem to do nich są kierowane pytania dotyczące wdrożeń PPK.

Dla tego rodzaju podmiotów pierwszym problemem są kwestie związane z procedurą zamówień publicznych. Jak wdrożyć PPK na czas i z poszanowaniem zapisów wszystkich ustaw. Doświadczonych w PPK ekspertów jest jednak niewiele.

Pytania i odpowiedzi

W niniejszym opracowaniu w dostępny sposób podejmę się komentarza do najczęstszych

pytań tych jednostek. Odpowiedzi oparte są na publikacjach PFR Portal PPK uzgodnionych z Ministerstwem Finansów i Urzędem Zamówień Publicznych.

1. Czy możliwe jest zawarcie przez podmioty zatrudniające, będące jednostkami wchodzącymi w skład sektora finansów publicznych, umów o zarządzanie PPK przed 1 stycznia 2021 r.?

Tak, z punktu widzenia zapisów ustawy o PPK, przed 1 stycznia 2021 r. możliwe jest zawarcie umowy o zarządzanie, jednak najwcześniejszym dopuszczalnym terminem jej wejścia w życie powinien być 1 stycznia 2021 r.

2. Czy udzielając zamówienia publicznego, tj. podpisując umowę o zarządzanie PPK, przed 1 stycznia 2021 r. zamawiający może skorzystać z obecnie obowiązującego wyłączenia przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych, o którym mowa w art. 4 pkt 4 tej ustawy?

Może. Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 4 pkt 4 ustawy z 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.), dalej „ustawa Pzp”, do umów o zarządzanie PPK nie stosuje się przepisów tej ustawy.

3. Czy do zawarcia umowy o zarządzanie PPK po 1 stycznia 2021 r. trzeba zastosować postępowania zgodne z Pzp?

Przed 1 stycznia 2021 nie trzeba stosować postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w rozumieniu ustawy Pzp, a po 1 stycznia zamawiają-

cy winien uwzględniać nowy stan prawny obowiązujący w chwili zawierania umowy o zamówienie publiczne, co daje w konsekwencji, że zwolnieniu będą podlegać jedynie umowy nieprzekraczające progów unijnych, czyli pracodawca nie będzie musiał stosować Prawa zamówień publicznych przy zawieraniu umów o zarządzanie i prowadzenie PPK, jeśli wartość zamówienia będzie mniejsza niż tzw. progi unijne, tj. 214 tys. euro – w przypadku jednostek samorządowych i 139 tys. euro – w przypadku jednostek centralnych.

4. Czy umowa o zarządzanie PPK może zostać zawarta na czas nieoznaczony?

To zależy. NIE. W świetle art. 434 ust. 1 nowej ustawy Pzp zasadą jest, że umowy w sprawie zamówienia publicznego zawierane na czas oznaczony, nie dłuższy niż cztery lata. Tym samym umowa o zarządzanie PPK nie może być zawarta na czas nieoznaczony, bowiem nie mieści się w wyjątkach określonych w art. 435 nowej ustawy Pzp.

TAK, jeżeli zostanie zawarta przed 1 stycznia 2021 r., bo do umów o zarządzanie PPK wtedy nie stosuje się przepisów ustawy Pzp.

I też TAK po 1 stycznia, jeżeli przy zawieraniu umów o zarządzanie PPK wartość zamówienia będzie mniejsza niż tzw. progi unijne opisane w pytaniu 3.

5. Czy umowa o prowadzenie PPK może zostać zawarta na czas nieoznaczony?

Pracodawca, zawierając umowę o prowadzenie, działa w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych. Przy założeniu zatem, że zamawiający, w świetle art. 14 ust. 1 ustawy o PPK, działa jako pełnomocnik pracownika (osoby fizycznej, niezobowiązanej do stosowania nowej ustawy Pzp) i nie jest stroną umowy o prowadzenie PPK, nie można uznać, że umowa ta nosi cechy zamówienia publicznego.

W konsekwencji przyjęcie, że zawarcie umowy o prowadzenie PPK nie spełnia cech zamówienia publicznego, powoduje, że do tej umowy nie stosuje się nakazu dotyczącego obowiązku zawierania umów na czas oznaczony, nie dłuższy niż cztery lata.

Jednak umowa o prowadzenie nie może istnieć bez umowy o zarządzanie. Zatem patrz punkt wyżej.

6. W jaki sposób prawidłowo oszacować wartość zamówienia na zarządzanie PPK?

Podstawę do określenia wartości zamówienia za zarządzanie PPK stanowi art. 49 ustawy o PPK, który ustala zasady określania maksymalnej wysokości wynagrodzenia wykonawcy (instytucji finansowej). Limit ten określono na 0,5% wartości aktywów netto funduszu w skali roku.

Dodatkowo instytucja finansowa może pobierać wynagrodzenie za osiągnięty wynik w wysokości max. 0,1% wartości aktywów netto funduszu w skali roku. Zatem jest to łącznie max. 0,6% rocznie.

Wskaźnik ten wraz z danymi dotyczącymi uczestników PPK u danego zamawiającego (w szczególności liczbą osób, prognozowanymi wpłatami na fundusz przez określony okres) powinien stanowić podstawę do ustalenia szacunkowej wartości zamówienia.

Uwaga. Zwracam uwagę, że szacunkowa wartość zamówienia nie może być utożsamiana z wartością wpłat i zysków kapitałowych.

7. Czy przy szacowaniu wartości zamówienia na zarządzanie PPK należy wziąć pod uwagę okres, na jaki zostanie zawarta ta umowa?

Tak, przy ustaleniu wartości szacunkowej zamówienia na zarządzanie PPK należy uwzględnić okres, na który zostanie zawarta ta umowa, czyli maksymalnie cztery lata.

8. Jak oszacować wartość zamówienia na zarządzanie PPK w przypadku, gdy wyboru instytucji finansowej dokonuje wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo zarząd województwa w imieniu podmiotów zatrudniających, będących jednostkami organizacyjnymi danej jednostki samorządu terytorialnego?

Jeśli zamówienie publiczne udzielane jest samodzielnie przez zamawiającego, w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych i służy zaspokajaniu jego potrzeb zakupowych, szacunkowa wartość takich zamówień powinna być ustalana, co do zasady, odrębnie i odpowiadać zakresowi udzielanego zamówienia.

Przy czym, stosownie do treści art. 33 ust. 1 nowej ustawy Pzp, jeżeli zamawiający składa się z kilku jednostek organizacyjnych, nieposiadających statusu odrębnego zamawiającego w rozumieniu przepisów nowej ustawy Pzp, całkowita wartość zamówienia jest ustalana dla wszystkich jednostek organizacyjnych łącznie.

Jeśli jednak wyodrębniona jednostka organizacyjna zamawiającego, posiadająca samodzielność finansową, udziela zamówienia związanego z jej własną działalnością, wartość udzielanego zamówienia może być ustalana odrębnie od wartości zamówień udzielanych przez inne jednostki organizacyjne tego zamawiającego, posiadające samodzielność finansową.

Grzegorz Waszkiewicz
broker ubezpieczeniowy
członek zarządu
właściciel portalu
BezpieczenstwoBiznesie.pl

Zakładając pewne uproszczenia, tabela przedstawia przykład obliczania szacunkowej wartości zamówienia przy założeniach:

- wpłaty: wynagrodzenie: 4000 zł brutto, dopłaty 240 zł rocznie i 250 zł wpłata powitalna
 - max. opłaty za zarządzanie rocznie: 0,6%
 - kurs: 1 euro = 4,6 zł
 - okres umowy: max cztery lata
 - stopa zwrotu i koszty zarządzania nie wpływają na wysokość zgromadzonych środków
- Szacunkowa suma kosztów zarządzania na jednego uczestnika wynosi 122 zł za cały okres czterech lat.
Limit kosztów zarządzania dla jednostki samorządowej wynosi ca: 984 tys. zł, czyli 984 tys. zł / 122 zł = 8065 os.

Obliczanie szacunkowej wartości zamówienia

lata	zgromadzone środki	koszty zarządzania do pełnych złotych
po 1. roku	(4000 zł x 3,5% x 12) + 240 zł + 250 zł = 2170 zł	13 zł
po 2. roku	2170 zł + 1920 zł = 4090 zł	25 zł
po 3. roku	4090 zł + 1920 zł = 6010 zł	36 zł
po 4. roku	6010 zł + 1920 zł = 7930 zł	48 zł

Wniosek: Jednostka zamawiająca, w której średnie wynagrodzenie wynosi 4 tys. zł i zatrudnia nie więcej niż 8 tys. pracowników, nie musi stosować postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w rozumieniu ustawy Pzp.